

**PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY
PUBLICZNEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ ZAKONU
PIJARÓW
IM. ŚW. JÓZEFA KALASANCJUSA
W RZESZOWIE**

Rzeszów 2019

PROGRAM WYCHOWAWCZY

Całość zadania wychowawcy katolickiego zorientowana jest ku integralnej formacji człowieka, któremu otwiera się wspaniały horyzont odpowiedzi, jakie Objawienie chrześcijańskie daje na temat ostatecznego sensu samego człowieka, ludzkiego życia, historii i świata.

Świecki katolik świadkiem wiary w szkole, Kongregacja ds. Wychowania Katolickiego

Droga prowadząca do ulepszenia i uzdrowienia życia społecznego prowadzi poprzez doskonalenie człowieka.

- Praca wychowawcza w szkole katolickiej podporządkowana jest założeniu, że pierwszym Wychowawcą jest Jezus Chrystus. W związku z tym wszystkie działania wychowawcze winny być podporządkowane Jego nauce.
- Wychowawca ma świadomość, że poprzez pracę, którą pełni, realizuje swoje powołanie. Służąc wspólnocie szkolnej, służy przede wszystkim Bogu, tym samym dąży do zbawienia. Wierny głoszonym przez siebie prawdom, potwierdza je własnym życiem. Idąc śladami Kalasancjusza, będziemy uważali świadectwo naszego życia za pierwszy i szczególny środek ewangelizacji.

Reguły Zakonu Szkół Pobożnych (Pijarów), pkt. 108

ZAŁOŻENIA PRACY WYCHOWAWCZEJ

W Szkołach Pijarskich praca wychowawcza obejmuje wiele obszarów i uwzględnia:

Wymiar osobowościowy

Kształtowanie osobowości uczniów przez:

- ukazanie niepowtarzalności osoby ludzkiej;
- formację duchową – pracę Wychowawcy, Katechety, Duszpasterza;
- kształtowanie kultury osobistej;
- konieczność poznawania siebie poprzez naukę, umiejętne korzystanie z dóbr kulturalnych oraz środków masowego przekazu;
- wyrabianie poczucia godności i odpowiedzialności uzdatniającej do twórczego działania;
- prawidłowe rozumienie wolności jednostki, by człowiek świadomy własnej wartości rozumiał innych a otaczającą go rzeczywistość umiał właściwie wykorzystać do swego rozwoju;

- umiejętność obrony słusznych przekonań – własnych i cudzych;
- zdyscyplinowanie i samokontrolę;
- umiejętność pracy w zespole.

Wymiar wspólnotowy

- Kształtowanie świadomości, że życie w społeczeństwie jest wpisane w psychikę człowieka i dobro społeczne jest jednym z zadań życia ludzkiego.
- Poruszanie problematyki życia rodzinnego, zadań jej członków oraz przygotowanie do życia w małżeństwie – wychowanie prorodzinne.
- Kształtowanie postaw altruistycznych, eliminowanie egoizmu.
- Prawidłowe pojmowanie tolerancji, przy równoczesnym zwalczaniu pobłażliwości wobec zła i uczulenie na jednoznaczność pojęć. Niedopuszczanie do liberalizacji poglądów w najważniejszych dziedzinach życia.
- Umiejętność oceny czynów ze względu na ich przedmiot, okoliczności i dokonywanie poprawnych wyborów moralnych.
- Wdrażanie do wytrwałego działania szczególnie w sytuacjach trudnych.
- Umiejętność rozsądnego korzystania z dostępnych dóbr.
- Poszanowanie własności klasy, Szkoły, społeczeństwa.

Wymiar teologiczno-duchowy

- Szkoła z woli samego Założyciela uczestniczy w wychowawczym posłannictwie Kościoła, które polega na ukazywaniu wszystkim, a więc także Uczniom, drogi zbawienia a wierzącym ukazywaniu i udzielaniu życia Chrystusowego tak, aby okres życia w Szkole był kształtowaniem ducha, wiązał się ze wzrostem pobożności i dojrzałości religijnej, zgodnie z Pijarskim zawołaniem: Pietas et Litterae – pobożność i nauka. • Szeroko rozumiane duszpasterstwo.

Wymiar kulturowy

- Odwoływanie się do tożsamości narodowej opartej na kulturze łacińskiej i chrześcijańskiej – korzystanie ze źródeł naukowych, zabytków kultury pisanej, materialnej, poznawanie kultury u źródeł.
- Ukazywanie piękna kultury rodzimej, zaznajamianie z kulturą ludową własnego regionu.

FORMY PRACY WYCHOWAWCZEJ

Współpraca z Rodzicami

Wychowawca musi mieć na względzie, że wychowanie jest najlepszym dziedzictwem, jakie Rodzice mogą zostawić swoim dzieciom, stąd Jego funkcja służebna wobec tych, którzy oddają Mu swoje dzieci.

Mając na względzie współdziałanie z Rodzicami i tworzenie wspólnoty wychowującej: Uczniowie – Rodzice – Nauczyciele, Wychowawca podejmuje następujące formy pracy:

- Rozmowy indywidualne przy objęciu wychowawstwa w danej klasie, mające na celu poznanie wychowanka, jego możliwości, sytuacji zdrowotnej, warunków, w jakich żyje.
- Rozmowy indywidualne prowadzone w czasie całego pobytu Ucznia w Szkole, także na prośbę Rodziców – służą temu godziny konsultacji.
- Zebrania na początku roku, śródroczne i kończące okres nauki, służące omówieniu osiągnięć, wyników w nauce, zachowania Ucznia.
- Rodzice – niezależnie od wieku dziecka – usprawiedliwiają każdą nieobecność dziecka. W przypadku dłuższej choroby zgłaszają ten fakt telefonicznie lub osobiście.
- Współdział Rodziców w uroczystościach szkolnych – rozpoczęciu i zakończeniu roku, spotkaniu opłatkowym, szkolnych mszach świętych.
- Włączanie się Rodziców w codzienne życie Szkoły – pomoc i organizowanie imprez kulturalnych, zabaw.
- Wspólne wyjazdy na wycieczki klasowe w okresie jesienno-wiosennym.
- Formacja Rodziców na spotkaniach poprzedzających wywiadówki (formacja duchowa, zagadnienia z dziedziny pedagogiki, wychowania seksualnego).

Praca wychowawcza z Uczniem

Naczelnym zadaniem Wychowawcy jest prowadzenie Ucznia w świadomości, że sprawcą wszystkiego jest Bóg, w Nim jest największe dobro i do Niego należy odnosić wszystko, co nas spotyka.

Wychowawca podejmuje następujące formy pracy z Uczniem:

- Poznanie ucznia poprzez rozmowy, obserwację Jego reakcji, zachowań.
- Rozeznanie sytuacji rodzinnej, domowej.

- Kształtowanie osobowości z zaakcentowaniem jej niepowtarzalnego charakteru, uświadamianie konieczności ciągłej pracy nad sobą. Towarzyszenie w procesie dojrzewania ucznia.
- Odnoszenie się do Ucznia z przyjaźnią i szacunkiem, z równoczesnym stawianiem Mu wysokich wymagań. Uczenie takiej postawy w stosunku do innych.
- Dbłość o bezpieczeństwo, zdrowie, życie – dyżury przed lekcjami i podczas przerw; dyżury uczniów w czasie zajęć lekcyjnych.
- Przygotowanie do realizacji swojego powołania w dorosłym życiu.
- Walka z uzależnieniami – nikotyna, alkohol, narkotyki, sekty (włączenie specjalistów do współpracy ze Szkołą).
- Indywidualna pomoc w rozwiązywaniu trudności, zaradzanie sytuacjom konfliktowym.
- Właściwie pojęte dobro ucznia daje Wychowawcy prawo postawienia mu wymagań zgodnych z założeniami wychowawczymi Szkoły. W przypadku trudności próbuje rozwiązywać je wraz z uczniem. Gdy uczeń rezygnuje z współpracy i neguje podstawowe założenia Szkoły, wpływając destrukcyjnie na proces wychowawczy, Wychowawca musi zdecydowanie reagować, zgodnie z postawieniami Rady Pedagogicznej.
- Ocena postawy i zachowania ucznia uwzględniająca opinie osób uczących.
- Formułowanie opinii o uczniu umożliwiające mu staranie się o nagrody i stypendia instytucji pozaszkolnych.
- Wychowawca jest rzecznikiem klasy.
- W przypadku gdy Uczeń powierzy Wychowawcy swoje sprawy osobiste, Wychowawcę obowiązuje zachowanie tajemnicy w tej dziedzinie.
- Opieka nad uczniami i klasą na zajęciach poza Szkołą.
- Rozmowy, dyskusje, uroczystości klasowe, wspólne wyjścia do muzeum, kina, teatru, filharmonii, wycieczki.
- Przygotowanie do życia we wspólnocie z szczególnym wskazaniem, że dobro jednostki tkwi w dobru wspólnym. WYROBIENIE UMIEJĘTNOŚCI KRYTYCZNEJ OCENY DOKONUJĄCYCH SIĘ W PAŃSTWIE I SPOŁECZEŃSTWIE PRZEMIAN.
- Wychowanie w duchu tradycji narodowej, kształtowanie świadomego patriotyzmu, umiłowania Boga i Ojczyzny przy zachowaniu szacunku dla innych kultur i religii, z uwzględnieniem cech charakterystycznych dla Szkoły Pijarskiej takich jak święta państwowe, kościelne, opłatek, Patrocinium (święto Szkoły), uroczystość przyrzeczenia klas pierwszych, konkursy związane z obchodzonymi rocznicami.

- Prowadzenie dokumentacji klasy.

Formacja wychowawcy

O wartości wpływu wychowawczego Nauczyciela decyduje zawsze to, kim jest on jako człowiek, jaka jest jego wartość wewnętrzna, jakie skupił w sobie bogactwa duchowe, bo – żeby dużo dać trzeba dużo mieć.

Maria Grzegorzewska

- Formacja duchowa Wychowawcy dokonuje się m.in. poprzez formy proponowane przez Szkołę – udział w cotygodniowych i wynikających z kalendarza liturgicznego mszach świętych, dniach skupienia, rekolekcjach, korzystanie z opieki duszpasterskiej.
- Wychowawca dba o podwyższanie swoich kwalifikacji zawodowych – lektury, seminaria, konferencje wychowawcze, praca w Zespole Wychowawczym Szkoły, udział w pracach Rady Szkół Katolickich (Komisja Wychowawców), Forum Szkół Katolickich na Jasnej Górze.
- Współpraca Wychowawców i nauczycieli nie pełniących funkcji wychowawczych.
- Wychowawca ucząc obiektywnego spojrzenia na otaczającą nas rzeczywistość może przekazywać swoje zapatrywania powstrzymując się jednak od propagandy politycznej.

Idealy wychowawcze Szkoły

- Szacunek dla własnej wiary i Kościoła.
- Tolerancja wobec mniejszości narodowych i religijnych.
- Szacunek dla pracy (także fizycznej).
- Szacunek dla prawa i praworządnej władzy.
- Szacunek dla rodziców i innych autorytetów społecznych.
- Uczciwość.
- Godność własnej osoby.
- Miłość i szacunek dla innych.
- Praca nad sobą i dążenie do doskonałości.
- Chrześcijańska hierarchia wartości.
- Zasady etyki chrześcijańskiej.
- Dbłość o nieustanny rozwój wiedzy.

- Wierność przyrzeczeniom i zobowiązaniom.
- Wolność odpowiedzialna.
- Kultura osobista.
- Wolność od nałogów.
- Szacunek dla życia rodzinnego i miłości małżeńskiej.
- Szacunek dla osób chorych i kalekich.
- Szacunek dla kultury (muzyka, sztuka, malarstwo, itp.).
- Umiejętność korzystania z masowej informacji.

PROGRAM PROFILAKTYCZNY

WPROWADZENIE:

Szkolny Program Profilaktyczny jest nieodłącznym elementem Idearium Szkół Polskiej Prowincji Zakonu Pijarów oraz Statutu Publicznej Szkoły Podstawowej Zakonu Pijarów im. Św. Józefa Kalasancjusza w Rzeszowie. Wspólnie z programem wychowawczym realizuje cele wychowawczo-opiekuńcze oraz profilaktyczne. Jest dostosowany do aktualnych potrzeb rozwojowych uczniów oraz całego środowiska szkolnego. Oddziaływania profilaktyczne skupiają się wokół zagadnień związanych z promocją zdrowego stylu życia, rozwijaniem postawy dbałości o zdrowie własne i innych ludzi, umiejętności dokonywania świadomych wyborów, ograniczeniu czynników mających negatywny wpływ na zdrowie i życie człowieka. Nadrzędnym założeniem programu profilaktyki jest działalność Szkoły na rzecz zapobiegania wszelkim zachowaniom ryzykownym wraz z szeroko rozumianą interwencją w sytuacjach wymagających natychmiastowej reakcji na niepożądane zjawiska oraz zachowania uczniów.

Program profilaktyczny realizowany jest we współpracy z nauczycielami, innymi pracownikami szkoły, specjalistami pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz z rodzicami.

PODSTAWA PRAWNA:

Podstawą prawną do prowadzenia działań profilaktycznych w ramach Szkolnego Programu Profilaktycznego, stanowią:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. uchwalona przez Zgromadzenie Narodowe w dniu 2 kwietnia 1997 r., przyjęta przez Naród w referendum konstytucyjnym w dniu 25 maja 1997 r., podpisana przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 16 lipca 1997 r. (tj. Dz.U. z 1997 r. Nr 78 poz. 483 ze zm.),
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tj. Dz.U. z 2004 r. Nr 256 poz. 2572 ze zm.),
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta nauczyciela (tj. Dz.U. z 2014 r. poz. 191 ze zm.),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. z 2012 r. poz. 977 ze zm.),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz.U. z 2003 r. Nr 26 poz. 226),
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (tj. Dz.U. z 2011 r. Nr 231 poz. 1375 ze zm.),
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz.U. z 2012 r. poz. 1356 ze zm.),
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz.U. z 2012 r. poz. 124),
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 1996 r. Nr 10 poz. 55 ze zm.).

GŁÓWNE OBSZARY I KIERUNKI PROFILAKTYKI:

1. Bezpieczne środowisko szkoły:

- Stosowanie „Szkolnego zestawu procedur”.
- Uczenie przestrzegania zasad bezpiecznego zachowania w Szkole oraz podczas wyjść klasowych określonych w regulaminach szkolnych.
- Dyżury nauczycieli podczas przerw międzylekcyjnych.

- Prawidłowa organizacja pracy w świetlicy szkolnej.
- Utrwalanie zasad bezpieczeństwa na drodze.
- Uczenie radzenia sobie w sytuacjach zagrożenia.
- Zapewnienie opieki służb medycznych nad rozwojem dziecka.
- Przeciwdziałanie hałasowi w szkole.
- Dostarczenie uczniom wiedzy dotyczącej udzielania pierwszej pomocy i form reagowania w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia.
- Przeciwdziałanie agresji i przemocy rówieśniczej.
- Uświadomienie rodzicom potrzeby kontroli aktywności ich dzieci w sieci Internet, związanych z nią zagrożeń oraz odpowiedzialności rodziców za działania ich małoletnich dzieci.
- Wymiana informacji o postępach w nauce i zachowaniu.
- Włączanie rodziców w procesy podejmowania decyzji w szkole oraz w ważne wydarzenia i działania na rzecz tworzenia bezpiecznej i przyjaznej szkoły.
- Doskonalenie umiejętności nauczycieli i specjalistów oraz innych pracowników Szkoły w zakresie bezpiecznego funkcjonowania w szkole, w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- Monitorowanie na terenie Szkoły miejsc postrzeganych przez uczniów jako niebezpiecznych.
- Bezpieczeństwo w Internecie. Odpowiedzialne korzystanie z mediów społecznych.

2. Diagnoza wstępna potrzeb rozwojowych uczniów:

- Obserwacja aktualnego stanu psychofizycznego uczniów.
- Kierowanie uczniów z trudnościami dydaktyczno-wychowawczymi na badania psychologiczno-pedagogiczne.

3. Opieka nad uczniem trudnym wychowawczo oraz uczniem z trudnościami w nauce:

- Udzielanie pomocy uczniom z trudnościami dydaktyczno-wychowawczymi.
- Włączenie środowiska rodzinnego w rozwiązywanie bieżących problemów dydaktyczno-wyrównawczych.
- Sprawowanie szczególnej opieki nad uczniami wymagającymi pomocy dydaktycznej i wychowawczej.
- Zorganizowanie i prowadzenie zajęć rewalidacyjnych, dydaktyczno-wyrównawczych, kompensacyjno-korekcyjnych oraz specjalistycznych dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi na podstawie zaleceń poradni psychologiczno-pedagogicznych.

4. Opieka nad uczniem zdolnym:

- Udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom zdolnym.
- Rozwijanie uzdolnień uczniów na terenie szkoły.
- Wspieranie i organizowanie udziału uczniów zdolnych w konkursach szkolnych, międzyszkolnych, wojewódzkich i ogólnopolskich.
- Zorganizowanie i prowadzenie zajęć dla uczniów uzdolnionych na podstawie zaleceń poradni psychologiczno-pedagogicznych.

5. Profilaktyka zdrowotna:

- Organizacja wycieczek.
- Realizacja imprez i wydarzeń okolicznościowych zgodnych z kalendarzem wydarzeń szkolnych.
- Prowadzenie zajęć sportowych z uczniami, udział w zawodach sportowych.
- Obserwacja uczniów pod względem higieny.
- Kierowanie uczniów z grup dyspanseryjnych na konsultacje specjalistyczne.
- Pogadanki i prelekcje na temat higienicznego trybu życia.
- Udział uczniów w konkursach związanych z tematyką prozdrowotną.
- Poruszanie tematyki prozdrowotnej na lekcjach wychowawczych, przyrody, biologii, wychowania fizycznego, edukacji wczesnoszkolnej.
- Realizacja programu „Owoce w szkole”.
- Realizacja programu „Mleko w szkole”.

6. Kształtowanie postaw społecznych:

- Przeciwdziałanie pojawieniu się zachowań ryzykownych u dzieci i młodzieży.
- Integracja klasowa i szkolna.
- Wzmacnianie roli rodziny.
- Uczenie szacunku dla drugiego człowieka, uwrażliwianie na jego potrzeby.
- Kształtowanie pozytywnych relacji rówieśniczych.
- Wylimitowanie niewłaściwego słownictwa wśród uczniów.
- Kształtowanie gotowości szukania pomocy i znajomości bezpiecznych źródeł pomocy.
- Zachęcanie uczniów do współdziałania w grupie rówieśniczej.
- Udział w akcjach charytatywnych i działaniach wolontariatu jako forma rozwijania poczucia odpowiedzialności za innych.
- Działania podnoszące poziom kultury osobistej uczniów.
- Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców, budowanie pozytywnych relacji z uczniami i wychowawcami oraz ich rodzicami.

- Doskonalenie umiejętności wychowawczych rodziców umożliwiającym im budowanie pozytywnych relacji z dziećmi.

7. Wspieranie rozwoju emocjonalnego i moralnego uczniów:

- Kształtowanie rozumienia oraz wyrażania własnych uczuć oraz konstruktywnego radzenia sobie z nimi.
- Uczucie dzieci poszanowania wartości oraz odpowiedzialności za swoje zachowanie.
- Uczucie dzieci przewidywania konsekwencji swojego zachowania.
- Uczucie dzieci przeciwstawiania się presji grupy oraz relacji rówieśniczych.
- Nauka skutecznego radzenia sobie ze stresem.
- Kształtowanie poczucia własnej wartości, dokonywania samooceny.
- Kształtowanie świadomości swoich mocnych i słabych stron.
- Wspieranie dzieci i nauka radzenia sobie w trudnych sytuacjach rodzinnych.
- Rozwijanie kompetencji wychowawczych nauczycieli, wychowawców i rodziców jako osób modelujących oraz kształtujących zachowanie i postawy uczniów.

8. Profilaktyka uzależnień:

- Uświadomienie zagrożeń związanych z różnymi uzależnieniami (od substancji psychoaktywnych, Internetu, gier komputerowych i in.)
- Uwrażliwienie na konsekwencje postępowania niezgodnego z prawem.
- Analiza tematyki w ramach zajęć edukacyjnych i przedmiotowych.
- Organizowanie udziału w spektaklach profilaktycznych na temat przyczyn i konsekwencji używania środków uzależniających.

9. Przeciwdziałanie przemocy:

- Stworzenie zespołu do spraw zapobiegania szkolnej przemocy w sytuacji zdiagnozowania występowania problemu na terenie szkoły.
- Włączenie do akcji nauczycieli, rodziców, a także członków lokalnej społeczności.
- Ocena skali i rodzaju problemu.
- Opracowanie szkolnej polityki, która będzie zapobiegała powstawaniu zjawiska dręczenia.
- Zorganizowanie dla nauczycieli i personelu szkoły odpowiednich szkoleń, które pomogą ten program urzeczywistnić.
- Przekazanie uczniom wiedzy o tym, co to jest dręczenie.

- Zmobilizowanie uczniów do czujności wobec zjawiska dręczenia.
- Kontynuowanie i rozwijanie podjętych działań.

10. Współpraca z rodzicami:

- Wzmacnianie i modelowanie prawidłowych relacji z rodzicami.
- Motywowanie rodziców do aktywnego i sprawczego uczestnictwa w życiu społeczności szkolnej.
- Wieloprofilowe wspomaganie rodziców w wywiązywaniu się z rodzicielskich obowiązków.
- Wspieranie rodziców w sytuacjach kryzysowych.
- Motywowanie do odpowiedzialności rodziców za proces wychowawczy własnych dzieci.

METODY I FORMY PRACY:

1. Metody podające:

- pogadanka
- opowiadanie
- opis
- historyjka obrazkowa
- anegdota

2. Metody problemowe:

- konwersacje
- metody aktywizujące typu inscenizacja, drama
- gry dydaktyczne
- dyskusja
- burza mózgów
- krąg uczuć
- rysunki
- uzupełnianie zdań
- spotkania edukacyjno-profilaktyczne

3. Metody praktyczne:

- ćwiczenia i działania oparte na konkretności
- pokaz
- symulacja
- spotkania

4. Metody eksponujące:

- film
- ekspozycja

5. Metody programowane:

- z użyciem komputera
- z użyciem projektora i in.

6. Metody informacyjne:

- wykład
- pogadanka, prelekcja
- prezentacja filmów
- spotkanie ze specjalistą

7. Metody alternatywne:

- koła zainteresowań
- wycieczki
- happeningi, zawody sportowe

8. Metody interwencyjne:

- rozmowy indywidualne z uczniami
- rozmowy ze środowiskiem klasowym w obecności wychowawcy
- codzienne reagowanie na bieżącą sytuację kryzysową
- interwencje w środowisku szkolnym ucznia
- interwencje w sytuacji kryzysu rozwojowego prowadzone przez specjalistę, wychowawcę, dyrektora
- pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana uczniowi
- skierowanie do poradni specjalistycznych
- zaangażowanie rodziców ucznia w celu rozwiązania problemów rozwojowych i kryzysowych

OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA REALIZACJĘ PROGRAMU:

- Dyrektor Szkoły,
- wychowawcy klas,
- nauczyciele pozostałych przedmiotów,
- psycholog szkolny,
- pedagog szkolny,

- pielęgniarka szkolna,
- rodzice.

REKOMENDOWANE TEMATY DO REALIZACJI W POSZCZEGÓLNYCH GRUPACH WIEKOWYCH

Klasa 0	
ROZWIJANIE UMIEJĘTNOŚCI SPOŁECZNO- EMOCJONALNYCH	<p>Celem zajęć jest rozwijanie umiejętności społeczno-emocjonalnych poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pogłębienie świadomości własnych uczuć, - uwrażliwienie na potrzeby i uczucia innych osób, - poznanie konstruktywnych sposobów wyrażania złości. <p>- naukę radzenia sobie w sytuacjach trudnych i konfliktowych, - uświadomienie sobie swojej roli w pomaganiu innym, - poznanie zasad dobrej współpracy z innymi.</p> <p style="text-align: center;">SCENARIUSZ 1 Temat: <u>Czego potrzebujemy, żeby czuć się dobrze?</u> Cel: - uświadomienie dzieciom, że mogą wpływać na samopoczucie innych</p> <p style="text-align: center;">SCENARIUSZ 2 Temat: <u>Przyjemne i nieprzyjemne uczucia</u> Cele: - uświadomienie dzieciom, że istnieją przyjemne i nieprzyjemne uczucia, - zrozumienie przez dzieci, że to, co się nam przydarza wpływa na nasze samopoczucie</p> <p style="text-align: center;">SCENARIUSZ 3 Temat: <u>Złość</u> Cele: - uświadomienie sobie przez dzieci, że każdy przeżywa złość, - zrozumienie, że mamy prawo wyrażać złość tak, by nie krzywdzić innych i siebie.</p> <p style="text-align: center;">SCENARIUSZ 4 Temat: <u>Jak mogę sobie poradzić, gdy ktoś mi dokucza?</u> Cele: - nauczenie dzieci sposobów reagowania na agresję ze strony innych, - nauczenie się proszenia o pomoc dorosłych, jako sposobu radzenia sobie z agresją.</p> <p style="text-align: center;">SCENARIUSZ 5 Temat: <u>Czy wolno skarżyć?</u> Cel: - zrozumienie przez dzieci różnicy między skarżeniem, a informowaniem dorosłego w ważnych sprawach.</p>

	<p style="text-align: center;">SCENARIUSZ 6 Temat: <u>Jak pomóc innym?</u> Cele: - zwrócenie uwagi dzieci na rolę obserwatora w sytuacjach dokuczania, - pokazanie sposobów reagowania na dokuczanie innym.</p> <p style="text-align: center;">SCENARIUSZ 7 Temat: <u>Czy warto dokuczać innym?</u> Cel: - uświadomienie sobie przez dzieci naturalnych konsekwencji, jakie ponoszą osoby dokuczające innym</p> <p style="text-align: center;">SCENARIUSZ 8 Temat: <u>Przepraszanie</u> Cele: - uczenie dzieci odpowiedzialności z swoje zachowanie, - nauczenie się przez nie przepraszania innych.</p> <p style="text-align: center;">SCENARIUSZ 9 Temat: <u>Współpraca w grupie</u> Cele: - ustalenie zasad dobrej współpracy - uświadomienie sobie przez dzieci, że współpracując w grupie osiąga się lepsze efekty.</p> <p style="text-align: center;">SCENARIUSZ 10 Temat: <u>Rozwiązywanie konfliktów</u> Cele: - zwrócenie uwagi dzieci na obydwie strony konfliktu, - nauczenie dzieci konstruktywnych sposobów rozwiązywania konfliktów.</p>
<p style="text-align: center;">Przeciwdziałanie przemocy</p>	<p style="text-align: center;">Przekazanie dzieciom wiedzy na temat zagrożeń oraz rozwijanie umiejętności ochrony w sytuacjach wystąpienia zagrożenia przemocą.</p> <p style="text-align: center;">SCENARIUSZE: 1. <u>Wiem, jak się czuję – cz. I</u> 2. <u>Wiem, jak się czuję – cz. II</u> 3. <u>Znam bezpieczne zasady – cz. I</u> 4. <u>Znam bezpieczne zasady – cz. II</u> 5. <u>Dobry i zły dotyk</u> 6. <u>Moje ciało należy do mnie</u> 7. <u>Nie lubię złych tajemnic</u> 8. <u>Trudne sytuacje. Gdzie szukać pomocy?</u></p> <p style="text-align: center;">Cele szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wzmocnienie w dziecku przekonania, że ma prawo czuć się bezpiecznie, • podniesienie umiejętności identyfikacji sytuacji

	<p>niebezpiecznych i zagrażających,</p> <ul style="list-style-type: none"> • przekazanie dziecku informacji o konieczności mówienia o zagrażającej sytuacji, • dostarczenie informacji dotyczących sposobów działania w trudnej sytuacji.
--	---

Klasa 1	
<p>Uczestnictwo w grupie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rodzina, • grupa rówieśnicza, klasa szkolna; <p>Rozumienie siebie i swoich uczuć, percepcja własnej osoby;</p> <p>Podobieństwa i różnice między ludźmi;</p> <p>Porozumiewanie się z ludźmi;</p> <p>Konstruktywne rozwiązywanie problemów i konfliktów;</p> <p>Kształtowanie umiejętności mówienia „nie”;</p> <p>Zachowanie bezpieczeństwa w:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kontakcie z obcymi, • ruchu drogowym, • czasie zabawy, • czasie obsługi urządzeń gospodarstwa domowego, <p>Dbanie o zdrowie</p>	<p style="text-align: center;">Temat: <u>Bezpieczna szkoła</u></p> <p>Cel: Pokazanie dzieciom miejsc niebezpiecznych w szkole, kształtowanie umiejętności przewidywania i unikania zagrożeń w najbliższym otoczeniu, identyfikowanie osób, które mogą pomóc w różnych sytuacjach</p> <p style="text-align: center;">Temat: <u>Jaki jestem?</u></p> <p>Cel: Wzajemne poznanie dzieci, rozwój poczucia własnej odrębności i wartości, integracja grupy uczniów.</p> <p style="text-align: center;">Temat: <u>Obrazy z przeszłości</u></p> <p>Cel: Wspomnienia z przeszłości, doświadczenie tego, w jaki sposób dzieci postrzegają siebie samych, oraz sposobu postrzegania przez otoczenie (kolegów i koleżanek), zwrócenie uwagi na szybkie dorastanie</p> <p style="text-align: center;">Temat: <u>Podobieństwa i różnice</u></p> <p>Cel: Zwrócenie uwagi dzieci na to, że każde z nich ma coś wspólnego z innymi, kształtowanie poczucia własnej wartości</p> <p style="text-align: center;">Temat: <u>Moje intymne części ciała</u></p> <p>Cel: Nauczanie dzieci rozpoznawania dotyku wstydlwego</p> <p style="text-align: center;">Temat: <u>Uwaga! Obcy</u></p> <p>Cel: Kształtowanie pojęcia „obcy”, Uświadomienie uczniom tego, że miła osoba może być niebezpieczna</p> <p style="text-align: center;">Temat: <u>Nie wpuszczam obcych do domu</u></p> <p>Cel: Kształtowanie u dzieci nawyku sprawdzania, kto chce wejść do ich mieszkania, wyczulenie na zachowania osób obcych, uświadomienie, że osoba zagrażająca bezpieczeństwu może być miła, może wyglądać przyjaźnie</p> <p style="text-align: center;">Temat: <u>Dobre i złe samopoczucie</u></p> <p>Cel: Określenie różnic pomiędzy dobrym i złym samopoczuciem, identyfikowanie sposobów i osób, które mogą pomóc w poprawieniu złego samopoczucia</p> <p style="text-align: center;">Temat: <u>Co można, a czego nie można jeść?</u></p> <p>Cel: Kształtowanie umiejętności rozróżniania produktów jadalnych i niejadalnych (szkodliwych)</p>

<p>swoje i innych ludzi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznanie własnego ciała, • higiena osobista i otoczenia, • organizacja pracy umysłowej i wypoczynku, • żywność i żywienie 	<p>Temat: <u>Niebezpieczne zabawy cz. I, cz. II</u> Cel: Uwrażliwienie dzieci na niebezpieczeństwo, które mogą się pojawić w czasie zabawy, kształtowanie umiejętności przewidywania skutków swoich działań, promowanie pomysłów na bezpieczne spędzanie czasu wolnego</p>
<p>Przeciwdziałanie przemocy</p>	<p>Przekazanie dzieciom wiedzy na temat zagrożeń oraz rozwijanie umiejętności ochrony w sytuacjach wystąpienia zagrożenia przemocą poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wzmocnienie w dziecku przekonania, że ma prawo czuć się bezpiecznie, • rozwijanie umiejętności identyfikacji sytuacji niebezpiecznych i zagrażających, • przekazanie dziecku informacji o konieczności mówienia o zagrażającej sytuacji, <p>dostarczenie informacji dotyczących prawa do zapewnienia pomocy w trudnych sytuacjach.</p> <p>Temat: <u>Emocje – znam, nazywam, rozpoznaję</u> Cel: Przekazanie dzieciom wiedzy i rozwijanie umiejętności rozpoznawania, nazywania i wyrażania emocji u siebie i u innych</p> <p>Temat: <u>Mówię głośno na co się nie zgadzam</u> Cele: Nauczenie dzieci, że są zachowania, które mogą im się nie podobać; nauczenie dzieci, że są zachowania, które mogą się nie podobać innym osobom; nauczenie dzieci bezpiecznej strategii reagowania i asertywnego mówienia „nie</p> <p>Temat: <u>Dobrze zrobisz mówiąc o tajemnicach, które cię niepokoją</u> Cel: Pokazanie dzieciom, że istnieją tajemnice; nauczenie dzieci rozpoznawania dobrych i złych tajemnic; pokazanie dzieciom, że istnieją osoby, którym można powiedzieć o trudnej sytuacji.</p> <p>Temat: <u>Moje ciało jest moje</u> Cel: Nauczenie dzieci, czym są miejsca intymne; nauczenie</p>

	dzieci rozpoznawania sytuacji trudnych i właściwych reakcji w czasie ich zaistnienia.
--	---

Klasa 2	
<p>Uczestnictwo w grupie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rodzina, • grupa rówieśnicza, klasa szkolna; <p>Rozumienie siebie i swoich uczuć, percepcja własnej osoby;</p> <p>Podobieństwa i różnice między ludźmi;</p> <p>Porozumiewanie się z ludźmi;</p> <p>Konstruktywne rozwiązywanie problemów i konfliktów;</p> <p>Kształtowanie umiejętności mówienia „nie”;</p> <p>Zachowanie bezpieczeństwa w:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kontakcie z obcymi, • ruchu drogowym, • czasie zabawy, • czasie obsługi urządzeń gospodarstwa domowego, <p>Dbanie o zdrowie swoje i innych ludzi:</p>	<p style="text-align: center;">Temat: <u><i>Idę bezpiecznie do szkoły</i></u> Cel: Kształtowanie umiejętności bezpiecznego zachowania się w drodze do szkoły</p> <p style="text-align: center;">Temat: <u><i>Co zrobisz?</i></u> Cel: Zapoznanie dzieci z najczęstszymi spotykanymi sytuacjami zagrożenia ich bezpieczeństwa ze strony osób nieznanymi w miejscach publicznych, kształtowanie umiejętności zachowania się w takich sytuacjach</p> <p style="text-align: center;">Temat: <u><i>Bezpieczny dom</i></u> Cel: Kształtowanie nawyku dbania o własne bezpieczeństwo przy obsłudze sprzętu gospodarstwa domowego, utrwalanie zasad bezpiecznych zachowań</p> <p style="text-align: center;">Temat: <u><i>Moja rodzina</i></u> Cel: Uświadomienie dzieciom tego, co to jest rodzina, jakie są prawa, obowiązki i zadania członków rodziny</p> <p style="text-align: center;">Temat: <u><i>Głuchy telefon</i></u> Cel: Uświadomienie dzieciom cech dobrej komunikacji, ćwiczenie w przekazywaniu komunikatów werbalnych</p> <p style="text-align: center;">Temat: <u><i>Jak się czuje gdy jestem rozłoszczony</i></u> Cel: Identyfikacja sposobów przeżywania pozytywnych i negatywnych emocji, kształtowanie poczucia akceptacji dla innych</p> <p style="text-align: center;">Temat: <u><i>Czy „inny” oznacza „gorszy”</i></u> Cel: Stymulowanie poczucia własnej odrębności i wartości, kształtowanie postawy tolerancji i akceptacji wobec odmienności innych ludzi, przeciwdziałanie konfliktom w grupie</p> <p style="text-align: center;">Temat: <u><i>Co mam w środku?</i></u> Cel: Poznawanie własnego organizmu, kształtowanie umiejętności współpracy</p> <p style="text-align: center;">Temat: <u><i>Co zrobić, żeby być zdrowym?</i></u> Cel: Przekazanie podstawowych informacji na temat zdrowia, zachowań prozdrowotnych i antyzdrowotnych</p> <p style="text-align: center;">Temat: <u><i>Łakomstwo się nie oplaca</i></u></p>

<ul style="list-style-type: none"> • poznanie własnego ciała, • higiena osobista i otoczenia, • organizacja pracy umysłowej i wypoczynku, • żywność i żywienie 	<p>Cel: Uświadomienie dzieciom konsekwencji łakomstwa oraz określenie różnic pomiędzy dobrym i złym samopoczuciem</p> <p style="text-align: center;">Temat: <i>Planowanie dnia</i></p> <p>Cel: Zwrócenie uwagi dzieci na znaczenie planowania różnych zajęć w ciągu dnia dla zaspokojenia swoich potrzeb oraz dostarczenie wiedzy na temat odpoczynku i jego wpływu na prawidłowe funkcjonowanie organizmu</p> <p style="text-align: center;">Temat: <i>Higiena osobista człowieka</i></p> <p>Cel: Kształtowanie postawy prozdrowotnej, a w szczególności rozwinięcie wiedzy i umiejętności niezbędnych do utrzymania higieny osobistej</p>
<p style="text-align: center;">Przeciwdziałanie przemocy</p>	<p>Przekazanie dzieciom wiedzy na temat zagrożeń oraz rozwijanie umiejętności ochrony w sytuacjach wystąpienia zagrożenia przemocą poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wzmocnienie w dziecku przekonania, że ma prawo czuć się bezpiecznie, • rozwijanie umiejętności identyfikacji sytuacji niebezpiecznych i zagrażających, • przekazanie dziecku informacji o konieczności mówienia o zagrażającej sytuacji, <p>dostarczenie informacji dotyczących prawa do zapewnienia pomocy w trudnych sytuacjach.</p> <p style="text-align: center;">Temat: <i>Emocje – znam, nazywam, rozpoznaję</i></p> <p>Cel: Przekazanie dzieciom wiedzy i rozwijanie umiejętności rozpoznawania, nazywania i wyrażania emocji u siebie i u innych</p> <p style="text-align: center;">Temat: <i>Mówię głośno na co się nie zgadzam</i></p> <p>Cele: Nauczenie dzieci, że są zachowania, które mogą im się nie podobać; nauczenie dzieci, że są zachowania, które mogą się nie podobać innym osobom; nauczenie dzieci bezpiecznej strategii reagowania i asertywnego mówienia „nie</p> <p style="text-align: center;">Temat: <i>Dobrze zrobisz mówiąc o tajemnicach, które cię niepokoją</i></p> <p>Cel: Pokazanie dzieciom, że istnieją tajemnice; nauczenie dzieci rozpoznawania dobrych i złych tajemnic; pokazanie dzieciom, że istnieją osoby, którym można powiedzieć o trudnej sytuacji.</p>

	<p>Temat: <u>Moje ciało jest moje</u> Cel: Nauczenie dzieci, czym są miejsca intymne; nauczanie dzieci rozpoznawania sytuacji trudnych i właściwych reakcji w czasie ich zaistnienia.</p>
--	--

Klasa 3	
<p>Uczestnictwo w grupie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rodzina, • grupa rówieśnicza, klasa szkolna; <p>Rozumienie siebie i swoich uczuć, percepcja własnej osoby;</p> <p>Podobieństwa i różnice między ludźmi;</p> <p>Porozumiewanie się z ludźmi;</p> <p>Konstruktywne rozwiązywanie problemów i konfliktów;</p> <p>Kształtowanie umiejętności mówienia „nie”;</p> <p>Zachowanie bezpieczeństwa w:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kontakcie z obcymi, • ruchu drogowym, • czasie zabawy, • czasie obsługi urządzeń gospodarstwa domowego, <p>Dbanie o zdrowie swoje i innych ludzi:</p>	<p>Temat: <u>Wspólnota</u> Cel: Wzmocnienie poczucie przynależności do grupy</p> <p>Temat: <u>Bezpieczne skrzyżowanie</u> Cel: Pogłębianie rozumienia zasad bezpieczeństwa na drogach</p> <p>Temat: <u>Czy wiesz jak należy się zachować?</u> Cel: Podsumowanie i utrwalenie zasad bezpieczeństwa w ruchu</p> <p>Temat: <u>Jak spędzam swój czas wolny?</u> Cel: Uwrażliwienie dzieci na znaczenie wypoczynku dla zdrowia człowieka, promowanie aktywnych form spędzania czasu wolnego</p> <p>Temat: <u>Dbam o czystość w najbliższym otoczeniu</u> Cel: Kształtowanie nawyku dbania o czystość i porządek w najbliższym otoczeniu, poszerzenie zakresu wiedzy na temat zdrowotności człowieka</p> <p>Temat: <u>Ubieram się odpowiednio do pory roku</u> Cel: Dzieci uczą się dbać o zdrowie poprzez, odpowiedni do pory roku, dobór odzieży i obuwia</p> <p>Temat: <u>Mój jadłospis</u> Cel: Dostarczenie dzieciom podstawowej wiedzy na temat zasad tworzenia całodziennego jadłospisu</p> <p>Temat: <u>O porozumiewaniu się z ludźmi</u> Cel: Kształtowanie umiejętności efektywnego komunikowania, przekazywania i odczytywania sygnałów niewerbalnych</p> <p>Temat: <u>Rozpoznajemy swoje i cudze uczucia</u> Cel: Kształtowanie umiejętności rozpoznawania i nazywania uczuć przeżywanych w różnych sytuacjach, akceptowanie uczuć przeżywanych przez inne osoby</p> <p>Temat: <u>Uczymy się odmawiać</u> Cel: Uświadomienie dzieciom tego, że w niektórych sytuacjach trzeba powiedzieć „nie”, ćwiczenie umiejętności odmawiania</p> <p>Temat: <u>Rozbitkowie</u> Cel: Rozwiązywanie sytuacji trudnej, przygotowanie dzieci do</p>

<ul style="list-style-type: none"> • poznanie własnego ciała, • higiena osobista i otoczenia, • organizacja pracy umysłowej i wypoczynku, <p>żywność i żywienie</p>	<p>podejmowania decyzji, wprowadzenie elementów negocjacji</p> <p style="text-align: center;">Temat: <i>Jak rozwiązywać konflikty? Cz. I, cz. II</i> Cel: Rozpoznawanie sytuacji konfliktowych oraz emocji przeżywanych w związku z nimi, kształtowanie umiejętności radzenia sobie z sytuacjami trudnymi, łagodzenie wewnętrznych napięć emocjonalnych</p>
<p style="text-align: center;">Przeciwdziałanie przemocy</p>	<p>Przekazanie dzieciom wiedzy na temat zagrożeń oraz rozwijanie umiejętności ochrony w sytuacjach wystąpienia zagrożenia przemocą poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wzmocnienie w dziecku przekonania, że ma prawo czuć się bezpiecznie, • rozwijanie umiejętności identyfikacji sytuacji niebezpiecznych i zagrażających, • przekazanie dziecku informacji o konieczności mówienia o zagrażającej sytuacji, <p>dostarczenie informacji dotyczących prawa do zapewnienia pomocy w trudnych sytuacjach.</p> <p style="text-align: center;">Temat: <i>Emocje – znam, nazywam, rozpoznaję</i> Cel: Przekazanie dzieciom wiedzy i rozwijanie umiejętności rozpoznawania, nazywania i wyrażania emocji u siebie i u innych</p> <p style="text-align: center;">Temat: <i>Mówię głośno na co się nie zgadzam</i> Cele: Nauczenie dzieci, że są zachowania, które mogą im się nie podobać; nauczenie dzieci, że są zachowania, które mogą się nie podobać innym osobom; nauczenie dzieci bezpiecznej strategii reagowania i asertywnego mówienia „nie</p> <p style="text-align: center;">Temat: <i>Dobrze zrobisz mówiąc o tajemnicach, które cię niepokoją</i> Cel: Pokazanie dzieciom, że istnieją tajemnice; nauczenie dzieci rozpoznawania dobrych i złych tajemnic; pokazanie dzieciom, że istnieją osoby, którym można powiedzieć o trudnej sytuacji.</p> <p style="text-align: center;">Temat: <i>Moje ciało jest moje</i> Cel: Nauczenie dzieci, czym są miejsca intymne; nauczenie dzieci rozpoznawania sytuacji trudnych i właściwych reakcji w czasie ich zaistnienia.</p>

Klasa 4

Uczestnictwo w grupie:

- **rodzina,**
- **grupa rówieśnicza, klasa szkolna;**

Rozumienie siebie i swoich uczuć, percepcja własnej osoby;

Podobieństwa i różnice między ludźmi;

Porozumiewanie się z ludźmi;

Konstruktywne rozwiązywanie problemów i konfliktów;

Kształtowanie umiejętności mówienia „nie”;

Zachowanie bezpieczeństwa w:

- **kontakcie z obcymi,**
- **ruchu drogowym,**
- **czasie zabawy,**
- **czasie obsługi urządzeń gospodarstwa domowego,**

Dbanie o zdrowie swoje i innych ludzi:

- **poznanie własnego ciała,**
- **higiena osobista i otoczenia,**
- **organizacja pracy**

Temat: Jaki jestem?

Cel: Uświadomienie sobie swoich mocnych stron

Temat: Doceniam innych a inni doceniają mnie

Cel: Zwrócenie uwagi na sytuacje, w których inni nas doceniają i sytuacje, w których my doceniamy innych

Temat: Skąd wiemy, że przeżywamy uczucia i emocje?

Cel: Uczenie się rozpoznawania i nazywania uczuć

Temat: Dlaczego emocje są ważne?

Cel: Zwrócenie uwagi uczniom na związki pomiędzy uczuciami a zachowaniem

Temat: Kiedy jest mi smutno?

Cel: Nauka rozpoznawania stanu smutku i rozmawiania o sposobach radzenia sobie z nim

Temat: Trudne uczucie - złość

Cel: Uczniowie będą potrafili rozpoznać uczucie złości i opisać sytuacje, które wywołują złość

Temat: Jak możemy sobie radzić ze złością

Cel: Jak możemy radzić sobie ze złością?

Temat: Jak pomóc tym, którzy czują się odrzuconymi

Cel: Uczniowie będą się zastanawiali nad tym, jak czuje się osoba odrzucona przez innych oraz nad tym, co może jej pomóc

Temat: Jak sobie radzić z przemocą

Cel: Uczniowie będą rozmawiali o sytuacjach, w których stosowana jest przemoc oraz szukali najlepszych sposobów zachowań

Temat: Jak sobie radzę klasie IV?

Temat: Czasami podejmujemy ryzykowne decyzje

Cel: Uświadomienie uczniom potrzeby rozważania i sprawdzania konsekwencji swoich decyzji

Temat: Uczymy się odmawiać

Cel: Uczniowie będą uczyli się umiejętności odmawiania w sytuacjach zagrażających ich zdrowiu i bezpieczeństwu

<p>umysłowej i wypoczynku, żywność i żywienie</p>	
<p>Przeciwdziałanie przemocy</p>	<p>Przekazanie dzieciom wiedzy na temat zagrożeń oraz rozwijanie umiejętności ochrony w sytuacjach wystąpienia zagrożenia przemocą poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wzmocnienie w dziecku przekonania, że ma prawo czuć się bezpiecznie, • rozwijanie umiejętności identyfikacji sytuacji niebezpiecznych i zagrażających, • przekazanie dziecku informacji o konieczności mówienia o zagrażającej sytuacji, dostarczenie informacji dotyczących prawa do zapewnienia pomocy w trudnych sytuacjach. <p style="text-align: center;">Temat: <i><u>Ja i emocje</u></i></p> <p style="text-align: center;">Cel: Rozwijanie umiejętności rozpoznawania, nazywania i wyrażania emocji u siebie i u innych</p> <p style="text-align: center;">Temat: <i><u>Moje granice, moje terytorium</u></i></p> <p style="text-align: center;">Cele: Przekazanie dzieciom wiedzy na temat pojęcia osobistych granic i ich znaczenia; rozwijanie umiejętności ochrony własnych granic oraz szanowania granic innych osób</p> <p style="text-align: center;">Temat: <i><u>Kto może mi pomóc?</u></i></p> <p style="text-align: center;">Cel: Wzmocnienie w dzieciach zdolności identyfikacji sytuacji, o których należy porozmawiać z zaufanym dorosłym; rozwinięcie świadomości na temat trudności związanych z rozmową o zagrażających sytuacjach i możliwości ich przezwyciężania; identyfikacja cech zaufanych dorosłych i konkretnych osób, które mogą pomóc dziecku w trudnej sytuacji; dostarczenie wiedzy na temat możliwości anonimowej pomocy</p> <p style="text-align: center;">Temat: <i><u>Znam zasady</u></i></p> <p style="text-align: center;">Cel: Wzmocnienie umiejętności rozróżniania sytuacji bezpiecznych i niebezpiecznych; zapoznanie dzieci ze strategiami bezpieczeństwa i kontekstami, w jakich można je zastosować</p>

Klasa 5

Uczestnictwo w grupie:

- rodzina,
- grupa rówieśnicza, klasa szkolna;

Rozumienie siebie i swoich uczuć, percepcja własnej osoby;

Podobieństwa i różnice między ludźmi;

Porozumiewanie się z ludźmi;

Konstruktywne rozwiązywanie problemów i konfliktów;

Kształtowanie umiejętności mówienia „nie”;

Zachowanie bezpieczeństwa w:

- kontakcie z obcymi,
- ruchu drogowym,
- czasie zabawy,
- czasie obsługi urządzeń gospodarstwa domowego,

Dbanie o zdrowie swoje i innych ludzi:

- poznanie własnego ciała,
- higiena osobista i otoczenia,
- organizacja pracy

Temat: Kim jestem?

Cel: Uświadomienie sobie przez uczniów swojej wyjątkowości

Temat: Moje mocne strony

Cel: Rozwijanie umiejętności dostrzegania swoich mocnych stron i prezentowania ich innym ludziom

Temat: Jak sobie radzić z negatywnym myśleniem?

Cel: Uczenie uświadomić sobie związek pomiędzy poczuciem własnej wartości a tym, co myślą o sobie i nauczą się sposobów radzenia sobie z negatywnym myśleniem na swój temat

Temat: Kiedy czuje się samotny?

Cel: Zwrócenie uwagi uczniom na osoby, które czują się samotne oraz sposoby pomagania tym osobom

Temat: Jak poradzić sobie ze strachem?

Cel: Nauka rozpoznawania stanu strachu i radzenia sobie z nim

Temat: Opanowywanie złości

Cel: Uczniowie będą potrafili rozpoznać uczucie złości i opanować ten stan

Temat: Moja rodzina

Cel: Uświadomienie uczniom, jaka jest ich rola w rodzinie i jakie znaczenie ma dla nich rodzina

Temat: Moje przyjaźnie

Cel: Uświadomienie sobie przez uczniów, co oznacza dla nich przyjaźń i jak mogą dbać o jej trwałość

Temat: Podejmowanie decyzji

Cel: Uczniowie będą zdobywali i ćwiczyli umiejętności ważne przy podejmowaniu decyzji

Temat: Rozwiązywanie problemu klasowego

Cel: Uczniowie nauczą się praktycznego rozwiązywania problemów klasowych

Temat: Rozwiązywanie problemów

Cel: Ćwiczenia innej strategii rozwiązywania problemów

<p>umysłowej i wypoczynku, żywność i żywienie</p>	
<p>Przeciwdziałanie przemocy</p>	<p>Przekazanie dzieciom wiedzy na temat zagrożeń oraz rozwijanie umiejętności ochrony w sytuacjach wystąpienia zagrożenia przemocą poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wzmocnienie w dziecku przekonania, że ma prawo czuć się bezpiecznie, • rozwijanie umiejętności identyfikacji sytuacji niebezpiecznych i zagrażających, • przekazanie dziecku informacji o konieczności mówienia o zagrażającej sytuacji, dostarczenie informacji dotyczących prawa do zapewnienia pomocy w trudnych sytuacjach. <p style="text-align: center;">Temat: <i><u>Ja i emocje</u></i></p> <p style="text-align: center;">Cel: Rozwijanie umiejętności rozpoznawania, nazywania i wyrażania emocji u siebie i u innych</p> <p style="text-align: center;">Temat: <i><u>Moje granice, moje terytorium</u></i></p> <p style="text-align: center;">Cele: Przekazanie dzieciom wiedzy na temat pojęcia osobistych granic i ich znaczenia; rozwijanie umiejętności ochrony własnych granic oraz szanowania granic innych osób</p> <p style="text-align: center;">Temat: <i><u>Kto może mi pomóc?</u></i></p> <p style="text-align: center;">Cel: Wzmocnienie w dzieciach zdolności identyfikacji sytuacji, o których należy porozmawiać z zaufanym dorosłym; rozwinięcie świadomości na temat trudności związanych z rozmową o zagrażających sytuacjach i możliwości ich przezwyciężania; identyfikacja cech zaufanych dorosłych i konkretnych osób, które mogą pomóc dziecku w trudnej sytuacji; dostarczenie wiedzy na temat możliwości anonimowej pomocy</p> <p style="text-align: center;">Temat: <i><u>Znam zasady</u></i></p> <p style="text-align: center;">Cel: Wzmocnienie umiejętności rozróżniania sytuacji bezpiecznych i niebezpiecznych; zapoznanie dzieci ze strategiami bezpieczeństwa i kontekstami, w jakich można je zastosować</p>

Klasa 6

Uczestnictwo w grupie:

- **rodzina,**
- **grupa rówieśnicza, klasa szkolna;**

Rozumienie siebie i swoich uczuć, percepcja własnej osoby;

Podobieństwa i różnice między ludźmi;

Porozumiewanie się z ludźmi;

Konstruktywne rozwiązywanie problemów i konfliktów;

Kształtowanie umiejętności mówienia „nie”;

Zachowanie bezpieczeństwa w:

- **kontakcie z obcymi,**
- **ruchu drogowym,**
- **czasie zabawy,**
- **czasie obsługi urządzeń gospodarstwa domowego,**

Dbanie o zdrowie swoje i innych ludzi:

- **poznanie własnego ciała,**
- **higiena osobista i otoczenia,**
- **organizacja pracy**

Temat: *Dobre myśli o sobie*

Cel: Uświadomienie sobie przez uczniów swoich mocnych i słabych stron

Temat: *Moje problemy*

Cel: Szukanie sposobów radzenia sobie ze swoimi problemami

Temat: *Myśli, uczucia a zachowanie*

Cel: Uświadomienie uczniom związków pomiędzy myśleniem, uczuciami i zachowaniem

Temat: *Trudne uczucia*

Cel: uczniowie będą uczyli się rozpoznawania trudnych uczuć i szukali skutecznych sposobów ich wyrażania

Temat: *Jak poradzić sobie ze wstydem?*

Cel: Nauka rozpoznawania wstydu i radzenia sobie z nim

Temat: *Jak się zmieniamy*

Cel: Uświadomienie uczniom, że rozwój jest procesem i że każda osoba ma swoje własne tempo rozwoju

Temat: *Jak zrozumieć co przeżywają inni*

Cel: Pojęcie empatii – nauka praktycznego stosowania

Temat: *Pomaganie innym*

Cel: Sposoby pomagania innym w trudnych sytuacjach

Temat: *Namawianie*

Cel: Uczniowie będą uczyli się jak rozpoznawać różne sposoby namawiania

Temat: *Uczymy się odmawiać*

Cel: Ćwiczenie umiejętności odmawiania

Temat: *Sposoby rozwiązywania konfliktów*

Cel: Poznawanie strategii zachowań w sytuacjach konfliktowych

<p>umysłowej i wypoczynku, żywność i żywienie</p>	
<p>Przeciwdziałanie przemocy</p>	<p>Przekazanie dzieciom wiedzy na temat zagrożeń oraz rozwijanie umiejętności ochrony w sytuacjach wystąpienia zagrożenia przemocą poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wzmocnienie w dziecku przekonania, że ma prawo czuć się bezpiecznie, • rozwijanie umiejętności identyfikacji sytuacji niebezpiecznych i zagrażających, • przekazanie dziecku informacji o konieczności mówienia o zagrażającej sytuacji, dostarczenie informacji dotyczących prawa do zapewnienia pomocy w trudnych sytuacjach. <p style="text-align: center;">Temat: <i><u>Ja i emocje</u></i></p> <p style="text-align: center;">Cel: Rozwijanie umiejętności rozpoznawania, nazywania i wyrażania emocji u siebie i u innych</p> <p style="text-align: center;">Temat: <i><u>Moje granice, moje terytorium</u></i></p> <p style="text-align: center;">Cele: Przekazanie dzieciom wiedzy na temat pojęcia osobistych granic i ich znaczenia; rozwijanie umiejętności ochrony własnych granic oraz szanowania granic innych osób</p> <p style="text-align: center;">Temat: <i><u>Kto może mi pomóc?</u></i></p> <p style="text-align: center;">Cel: Wzmocnienie w dzieciach zdolności identyfikacji sytuacji, o których należy porozmawiać z zaufanym dorosłym; rozwinięcie świadomości na temat trudności związanych z rozmową o zagrażających sytuacjach i możliwości ich przezwyciężania; identyfikacja cech zaufanych dorosłych i konkretnych osób, które mogą pomóc dziecku w trudnej sytuacji; dostarczenie wiedzy na temat możliwości anonimowej pomocy</p> <p style="text-align: center;">Temat: <i><u>Znam zasady</u></i></p> <p style="text-align: center;">Cel: Wzmocnienie umiejętności rozróżniania sytuacji bezpiecznych i niebezpiecznych; zapoznanie dzieci ze strategiami bezpieczeństwa i kontekstami, w jakich można je zastosować</p>

WIEDZA NA TEMAT UZALEŻNIEŃ

Zdrowe życie:

- Co to jest zdrowe życie?
- Podejmujemy decyzje dotyczące zdrowia
- Nasze potrzeby i sposoby ich zaspakajania

Wiedza o środkach uzależniających:

- Co wiemy o środkach zmieniających świadomość?
- Czemu ludzie sięgają po środki uzależniające?
 - Mechanizm uzależnienia
 - Jak zmieniamy swój nastrój
- Dlaczego młodzi ludzie palą papierosy?
 - Działanie nikotyny
 - Nikotyna a uzależnienie
 - Alkohol
- Jak alkohol wpływa na nasz organizm?
 - Dlaczego ludzie piją alkohol?
 - Uzależnienie a wpływ na rodzinę
 - Zasady brania lekarstw
- Co wiemy, a czego nie wiemy o narkotykach?
 - Dlaczego ludzie biorą narkotyki?
 - Czym są dopalacze?
 - Używki a prawo
 - Jak pomóc kiedy ktoś ma kłopoty?

PROGRAM PROFILAKTYCZNY DLA RODZICÓW

Wspieranie i wspomaganie rodziców w wypełnianiu ról i obowiązków

Wspieranie i wspomaganie w obszarze profilaktyki

„Rodzina na warsztat”

Oferta warsztatów w roku szkolnym 2019/2020

Tracisz cierpliwość i ogarnia Cię frustracja w relacji z Twoim dzieckiem?
Czujesz, że przegrywasz w codziennych starciach z nim?

Masz dosyć marudzenia, kłótni i poczucia, że tracisz kontrolę nad sytuacją?
Chcesz pozbyć się poczucia winy, że nie jesteś wystarczająco dobrą mamą lub tatą?

Chcesz wiedzieć, jak działać w konkretnych sytuacjach, aby uzyskać współpracę ze strony dzieci i zyskać poczucie kompetencji oraz spokój, że go nie krzywdzisz, a wychowujesz na mądrego, odpowiedzialnego człowieka?

Efekty udziału w warsztatach:

- praktyczne umiejętności, jak w wychowaniu podążać drogą środka – bez kar i nadmiernej uległości
- prawdziwe zrozumienie, czemu dzieci zachowują się „niegrzecznie” i jak temu zaradzić
- rzetelną wiedzę popartą własnym doświadczeniem wyniesionym z ćwiczeń – nie tylko będziesz wiedział/a co robić, ale też uzyskasz pewność, że działasz w najlepszy z możliwych sposobów
- skrzynkę praktycznych narzędzi do wykorzystania w Twoim domu
- lepsze poznanie siebie i zrozumienie, jak to jaki/a jesteś, wpływa na twoje dziecko
- doświadczenia całej grupy, której członkowie są na tym samym poziomie wiedzy oraz rozwoju umiejętności, wspierają się wzajemnie i sobie pomagają
- pracę w empatycznej, bezpiecznej i opartej na zaufaniu atmosferze
- przestrzeń na to, by z tygodnia na tydzień wdrażać nowe umiejętności i stawać się coraz bardziej świadomym i skutecznym rodzicem

DZIĘKI TYM SPOTKANCIOM:

- poznasz sposoby, jak trwale poprawić relację z Twoim dzieckiem,
- dowiesz się, jak być rodzicem życzliwym, wspierającym i stanowczym jednocześnie,
- jak wyznaczać granice i egzekwować ustalenia, szanując przy tym uczucia dziecka,
- jak uczyć dziecko odpowiedzialności, samodzielności i samodyscypliny bez kar i nagród,
- jak skutecznie zachęcić je do współpracy

HARMONOGRAM WARSZTATÓW DLA RODZICÓW:

1. POZYTYWNE PODEJŚCIE: jak być rodzicem uprzejmym i stanowczym jednocześnie.
2. DLACZEGO DZIECI SIĘ ŹLE ZACHOWUJĄ, czyli cztery sposoby zachowania dzieci i jak sobie z nimi radzić cz.1

3. DLACZEGO DZIECI SIĘ ŹLE ZACHOWUJĄ, czyli cztery sposoby zachowania dzieci i jak sobie z nimi radzić cz.2

4. KARA – CO ZAMIAST NIEJ, czyli jak w przyjazny dla dziecka sposób egzekwować to, na czym nam zależy. Co to jest LOGICZNA KONSEKWENCJA i dlaczego należy się jej strzec.

5. BUDOWANIE OSOBISTEJ MOCY DZIECKA, czyli jak wspierać bez rozpieszczania.

6. WSZYSCY SĄ WAŻNI, ALE KAŻDY JEST INNY, czyli jak zaspokajać potrzeby wszystkich członków rodziny... i co do tego wszystkiego ma kolejność urodzenia.

7. ŻÓŁW, KAMELEON, ORZEŁ, LEW, czyli jak się zachowujesz, kiedy się stresujesz i jak to wpływa na twoje dziecko.

8. PEŁNA SKRZYŃKA Z NARZĘDZIAMI, czyli wybieraj i testuj

PROGRAM PROFILAKTYCZNY DLA NAUCZYCIELI

Wspieranie i budowanie kompetencji merytorycznych nauczycieli

Aktywny i sprawczy udział nauczycieli w oddziaływaniach wychowawczych i profilaktycznych

„Nauczyciele na warsztatach”

Oferta warsztatów w roku szkolnym 2019/2020

Warsztaty pozwolą poprawić relacje w szkole między uczniami, nauczycielami a uczniami, jak również relacje nauczyciel – rodzic.

Po ukończonych warsztatach nauczyciele będą mieć praktyczną wiedzę o mechanizmach zachowań swoich uczniów (pozytywnych i negatywnych) i jak na takie zachowania reagować (dzięki poznanym metodom i technikom radzenia sobie z zachowaniem). Nauczyciele poznają techniki i metody wprowadzenia Pozytywnej Dyscypliny w swoich klasach i na zajęciach.

Program warsztatów:

Pozytywne podejście. Jak być nauczycielem uprzejmym i stanowczym jednocześnie.

Czym jest Pozytywna Dyscyplina?

Jakie życiowe kompetencje kształtuje Pozytywna Dyscyplina u dzieci, a z jakimi wyzwaniami spotykamy się w placówkach.

Pozytywna Dyscyplina jako program rozwijania umiejętności społeczno-emocjonalnych u dzieci

Dlaczego dzieci się źle zachowują?

Co to jest mózg gadzi i jak wpływa na nasze zachowanie
Metafora góry lodowej, czyli co kryje się za zachowaniem
Czym jest poczucie przynależności i znaczenia

Skutki kar i ich wpływ na długofalowe rezultaty pracy wychowawczej?

Konsekwencja naturalna

Konsekwencja logiczna

Skupienie na rozwiązaniu jako jedyna alternatywa do kar.

Budowanie poczucia własnej wartości u dzieci

Jak motywować by nie zniechęcać.

Czym różni się zachęta od pochwał

Pytania pełne ciekawości – elementy coachingu w nauczaniu.

Praca własna: nauczyciele pomagają nauczycielom

ZASADY EWALUACJI PROGRAMU

Ewaluacja bieżącego programu polega na systematycznym monitorowaniu oraz gromadzeniu informacji na temat prowadzonych oddziaływań w celu ich modyfikacji i podniesienia skuteczności programu profilaktycznego.

Ewaluacja przeprowadzona będzie poprzez:

- obserwację zachowań wszystkich uczniów oraz zachodzących w tym zakresie zmian
- analizę zgromadzonej dokumentacji specjalistycznej
- przeprowadzeniu ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, nauczycieli oraz rodziców
- rozmowy z rodzicami
- analiza przypadków „Case study”

Ewaluacja programu będzie przeprowadzona w każdym roku szkolnym przez zespół ds. ewaluacji Szkolnego Programu Profilaktycznego powołanego przez Dyrektora szkoły.

Zadaniem Zespołu ds. Ewaluacji będzie opracowanie planu ewaluacji z uwzględnieniem organizacji badań oraz wyników, które będą przedstawione w formie raportu ewaluacyjnego Radzie Pedagogicznej oraz Radzie Rodziców.

Szkolny Program Profilaktyczno - Wychowawczy został uchwalony przez Radę Pedagogiczną w dniu

